

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ

Актуальні питання законодавства

23 квітня 2025 року

**Біла Церква
2025**

УДК 001.895:338.43:378-053.6:340.136(063)

Шуст О.А., д-р екон. наук, професор, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с-г наук.

Ковальчук І.В., канд. юрид. наук.

Тимощук О.Г., канд. юрид. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні питання законодавства: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 105 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Ел. адреса: <http://science.btsau.edu.ua/taxonomy/term/34>

(узагальнене твердження, кожна людина унікальна).

Отже, відмінність між жінкою та чоловіком є, як з психологічної точки зору та і з фізичної. Держава намагається врегульовувати питання рівності обох статей у різних сферах в тому числі й у військовій. Орієнтуючись на військовий стан в країні можна сказати що ніхто не знає як правильно вчинити для припинення війни. Адже чоловіки, жінки, діти та люди літнього віку мають жити в мирі, не залежно від статі та віку. Важливо щоб кожна людина що зацікавлена в припиненні конфлікту робила все можливе та не опиралась на упередження придумані суспільством. У військовій сфері наразі більше чоловіки борються за свої права ніж жінки, адже жінки мають більше значущих прав що їх захищають.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. У яких країнах Близького Сходу та Північної Африки жінки мають більше прав. Слово і Діло. URL: <https://www.slovoidilo.ua/2021/09/06/infografika/suspilstvo/yakym-krayinax-blyzkoho-sxodu-ta-pivnichnoyi-afryky-zhinky-mayut-bilshe-prav> (дата звернення: 18.03.2025).
2. Вплив війни на можливості жінок: результати дослідження. Cedos. URL: <https://cedos.org.ua/vplyv-vijny-na-mozhlyvosti-zhinok/> (дата звернення: 18.03.2025).
3. Військова служба жінок: соціальний захист у законах та судових рішеннях (дайджест). НААУ. URL: <https://unba.org.ua/news/8702-vijs-kova-sluzhba-zhinok-social-nij-zahist-u-zakonah-ta-sudovih-rishennyah-dajdzhest.html#:~:text=Під%20час%20проходження%20військової%20служби,Так,%20п> (дата звернення: 18.03.2025).
4. Репродуктивне здоров'я жінки: ризики під час війни. Healthright. URL: <https://www.healthright.org.ua/statti/reproduktivne-zdorovya-zhinki-riziki-pid-chas-vijni/#:~:text=Потужний%20стрес,%20який%20людина%20відчуває,підрива> (дата звернення: 18.03.2025).
5. Жінки, мир та безпека : Інформаційно-методичний збірник для співробітників Міністерства Оборони і Генерального штабу України. URL: https://eca.unwomen.org/sites/default/files/Field%20Office%20ECA/Attachments/Publications/Country/Ukraine/UN_Women_WPS%20MoD%20Guide_UKR.pdf (дата звернення: 18.03.2025).
6. Як сприймають жінок на війні? WCU - Жіночий консорціум України. URL: https://wcu-network.org.ua/possessing-equal-rights/news/Jak_spriimajut_zhnok_na_vin (дата звернення: 18.03.2025).

УДК 336.226

ФУРДЕЦЬКА А.І., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **МАЛИШКО І.В.**, старш. викладач

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ РЕСУРСНО-ЕКОЛОГІЧНИХ ОBOB'ЯЗКОВИХ ПЛАТЕЖІВ В УКРАЇНІ

У статті досліджено правові основи регулювання системи ресурсно-екологічних обов'язкових платежів в Україні. Обґрунтовано необхідність гармонізації нормативно-правової бази із стандартами ЄС, впровадження цільового використання екологічних фондів та усунення правових прогалин у зазначеній сфері.

Ключові слова: екологічне право, податок, природні ресурси, сталий розвиток, обов'язкові платежі.

Ресурсно-екологічні обов'язкові платежі є важливою складовою екологічної політики держави, яка виконує функцію економічного регулювання природокористування. Вони базуються на принципі відшкодування шкоди, завданої довкіллю, та на ідеї економічного стимулювання екологічно безпечної поведінки суб'єктів господарювання. Сутність таких платежів полягає в перекладенні частини відповідальності за порушення екологічної рівноваги на забруднювача, що відповідає положенням міжнародного права (зокрема, принципу "забруднювач платить" із Ріо-де-Жанейрської декларації 1992 р.) [3].

Водночас у науковій літературі вказується, що ефективність цього інструменту залежить не лише від суми сплати, а й від прозорості механізмів формування ставок, законодавчої стабільності та цільового використання зібраних коштів [1, с. 85].

Нормативно-правова база, що регулює обов'язкові екологічні платежі, є

фрагментарною, адже положення, які стосуються оподаткування, зборів за використання природних ресурсів, а також екологічного контролю, розкидані по низці законів. Зокрема, це Податковий кодекс України [4], Закон України "Про охорону навколишнього природного середовища" [5], Бюджетний кодекс [6], а також низка підзаконних актів, методик та постанов КМУ.

Податковий кодекс регламентує основні види платежів, включаючи екологічний податок за викиди в атмосферне повітря, скиди у водні об'єкти та розміщення відходів. Також визначаються механізми нарахування та звітування. Бюджетний кодекс визначає правила зарахування цих коштів до державного і місцевих бюджетів, проте існує проблема їх нецільового витрачання, що знижує довіру до системи.

Основними видами обов'язкових платежів екологічного характеру є: екологічний податок, плата за спеціальне водокористування, плата за спеціальне використання лісових ресурсів, плата за користування надрами, компенсація за втрати сільськогосподарських і лісгосподарських угідь.

Кожен із цих платежів має власну нормативну базу, методика обчислення та контрольний орган. Наприклад, Державна податкова служба здійснює адміністрування екологічного податку, а Державна екологічна інспекція — контроль за правомірністю використання природних ресурсів.

Незважаючи на теоретичну ефективність, практика показує, що більшість підприємств сприймають такі платежі лише як фінансовий тягар. Як результат — відсутній позитивний вплив на екологічну поведінку суб'єктів господарювання [8, с. 97].

Аналіз чинного законодавства і практики його застосування свідчить про низку системних проблем:

- **Фінансова непрозорість.** Лише незначна частина екологічних платежів використовується за прямим призначенням — на охорону довкілля. Більшість коштів потрапляє до загального фонду бюджету, де втрачається їхня цільова функція [10].

- **Слабкий контроль.** Державні органи не завжди мають належні ресурси для ефективного моніторингу. Контрольні функції ДЕІ часто дублюються з іншими органами, що призводить до розмивання відповідальності.

- **Недостатня участь громадськості.** Населення має обмежений доступ до інформації про обсяги надходжень і розподіл коштів. Відсутність інструментів екологічної демократії поглиблює недовіру до екологічної політики держави.

- **Відсутність стимулів для сталого природокористування.** Існуюча система не заохочує підприємства до інвестування в екологічні технології або зниження шкідливих викидів. Часто дешевше сплатити штраф, ніж здійснювати модернізацію.

Удосконалення системи екологічного оподаткування повинно здійснюватися у трьох взаємопов'язаних напрямках як інституційне реформування, тобто створення єдиного органу з питань екологічного оподаткування з повноваженнями моніторингу, контролю, прогнозування надходжень і планування витрат. Нормативне вдосконалення — кодифікація актів у сфері екологічних платежів у межах окремого розділу Податкового кодексу або у формі спеціального Екологічного кодексу України та прозорість і цифровізація — впровадження відкритих реєстрів екологічних платежів, електронних звітів та онлайн-моніторингу їх використання. Це підвищить довіру громадськості й зменшить корупційні ризики.

Також важливою перспективою є впровадження диференційованого підходу до розміру платежів, що дозволить стимулювати екологічно відповідальні підприємства до зменшення негативного впливу на довкілля.

Система ресурсно-екологічних обов'язкових платежів є ключовим інструментом забезпечення сталого природокористування в Україні. Проте вона потребує суттєвого перегляду, гармонізації з правом ЄС та впровадження прозорих механізмів використання коштів. Формування ефективної, справедливої і прозорої системи екологічних платежів здатне стати важливим кроком у зміцненні екологічної безпеки держави.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Тищенко І.І. Екологічне право України: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2020.
2. Андрущенко Г.І. Екологічне оподаткування: проблеми та перспективи. Юридичний вісник України. 2021. № 3.
3. Rio Declaration on Environment and Development, Principle. 1992. 16.
4. Податковий кодекс України. Відомості Верховної Ради України, 2011.
5. Про охорону навколишнього природного середовища: Закон України від 25.06.1991 № 1264-ХІІ.
6. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 № 2456-VI.
7. Біла С.А. Еколого-правове регулювання використання природних ресурсів. Харків: Право, 2019.
8. Шевчук В.Я. Екологічне право України: підруч. К.: Юрінком Інтер, 2018.
9. Оніщенко Н.М. Проблеми ефективності правозастосування в сфері екологічного податку. Право України. 2020. № 7.
10. Маляренко А.О. До питання вдосконалення механізму ресурсних платежів в Україні. Актуальні проблеми держави і права. 2021. Вип. 92.

УДК 343.21

ЦИМБАЛЕНКО Н.В., здобувачка вищої освіти
Науковий керівник – **МАКАРЧУК В.В.**, д-р юрид. наук
Білоцерківський національний аграрний університет

ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ЗЛОЧИНИ СЕРЕДНЬОЇ ТЯЖКОСТІ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ

В тезах розглядається правовий аспект звільнення від кримінальної відповідальності за злочини середньої тяжкості.

Ключові слова: кримінальна відповідальність, злочин середньої тяжкості, дійове каяття, примирення з потерпілим, поруки, судова практика.

У кримінальному праві України інститут звільнення від кримінальної відповідальності є важливим елементом, який дає змогу реалізувати принципи гуманізму та справедливості. Особливо актуальним є питання застосування цього інституту до злочинів середньої тяжкості, адже вони не несуть настільки великої загрози для суспільства, як тяжкі чи особливо тяжкі злочини, але все ж вимагають юридичного реагування. Аналіз правових підстав звільнення від відповідальності у випадках вчинення злочинів середньої тяжкості дозволяє краще зрозуміти механізми кримінального права і перспективи його розвитку.

Згідно з частиною 2 статті 12 Кримінального кодексу України, до злочинів середньої тяжкості належать умисні злочини, за які передбачене покарання у вигляді позбавлення волі на строк не більше п'яти років. Ця категорія охоплює широкий спектр правопорушень, включаючи майнові злочини, злочини проти життя і здоров'я, а також проти громадського порядку.

Звільнення від кримінальної відповідальності можливе лише у випадках, прямо передбачених Кримінальним кодексом України. Основні підстави регулюються у статтях 45–49 КК України.

Найпоширенішими серед них є:

- Дійове каяття (ст. 45 КК України) — застосовується до осіб, які вперше вчинили злочин середньої тяжкості, щиро розкалися, активно сприяли розкриттю злочину, відшкодували завдану шкоду.
- Примирення з потерпілим (ст. 46) — за умови, що особа і потерпілий дійшли згоди, конфлікт вичерпано, а шкоду відшкодовано.
- Передача на поруки (ст. 47) — дозволяє звільнити особу, якщо вона отримає позитивну характеристику від громадської організації або трудового колективу.
- Зміна обстановки (ст. 48) — якщо після вчинення злочину обставини змінилися настільки, що особа перестала бути суспільно небезпечною.

Підвисоцька Н.В., Макарчук В.В. Правові підстави звільнення військовослужбовців зі служби після полону.....	64
Прокоф'єв М.О., Терещук М.М. Особливості правового регулювання фондового ринку в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.....	65
Путь Д.Ю., Макарчук В.В. Деякі правові аспекти правового статусу біженця в Україні.....	67
Салій О.І., Сімакова С.І. Правові аспекти здійснення судового контролю за досудовим розслідуванням.....	69
Смуток Д.Є., Сімакова С.І. Особливості розслідування кримінальних правопорушень відносно неповнолітніх.....	70
Старікова С.О., Настіна О.І. Самовільне зайняття земельної ділянки: правові наслідки та шляхи вирішення проблеми.....	71
Степанець В.М., Макарчук В.В. Правові підстави надання відстрочки від призову на військову службу військовозобов'язаним, які мають одного із своїх батьків з інвалідністю.....	73
Суховецька І.В., Макарчук В.В. Право на повернення: юридичні аспекти реінтеграції депортованих українських дітей.....	74
Татару І.В., Макарчук В.В. Поняття та види юридичної відповідальності у міграційній сфері.....	77
Сергєєв О.В., Малишко І.В. Вплив війни на державне регулювання аграрної сфери в Україні.....	78
Слободянюк В.С., Малишко І.В. Оподаткування сільськогосподарських товаровиробників України та Європейського союзу.....	80
Терещук Р.М., Терещук М.М. Особливості конституційно-правового статусу міських голів: досвід країн Східної Європи.....	81
Трусова А.К., Макарчук В.В. Кібербезпека у збройних силах України.....	82
Федорова Н.С., Макарчук В.В. Правовий статус жінки під час війни.....	84
Фурдецька А.І., Малишко І.В. Правове регулювання ресурсно-екологічних обов'язкових платежів в Україні.....	86
Цимбаленко Н.В., Макарчук В.В. Звільнення від кримінальної відповідальності за злочини середньої тяжкості: правовий аспект.....	88
Чеснокова А.О., Макарчук В.В. Порушення прав людини під час воєнного стану.....	89
Шуляк Я.І., Макарчук В.В. Правові підстави відношення громадян України до військової служби.....	92
Гнатенко Д.Р., Ковальчук І.В. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників Європейського союзу.....	94
Сердюк В.В., Ковальчук І.В. Зміни в антикорупційному законодавстві України: виклики та перспективи.....	96
Атаманенко С.М., Ковальчук І.В. Міжнародний досвід державної підтримки сільськогосподарських товаровиробників США.....	97
Придатченко М.Ю., Малишко І.В. Європейський досвід дорадчих служб і перспективи його адаптації в Україні.....	99
Фурдецька А.І., Мельник В.О. Правове регулювання сільського зеленого туризму в Україні.....	102